

Wervenberaad

Project Gebruik & Inrichting

Bijeenkomst: Nieuwegracht, rak 16-20

Datum en plaats: Maandag 24 november 2025, De Engelenzang, Nieuwegracht 38

Aanwezig:

Bewoners: Ongeveer 15 bewoners waarvan 1 ondernemer

Gemeente: Gerrit Heenck (Wervenmeester), Niek Dechering (projectmanager)

Wervenberaad: Wilfried Claus, Esther Daniels, Robin van Essen, Ingrid Kaagman, Jules Kneepkens, Hein van der Wildt

Samenvatting

Opening; op 24 november organiseerde het Wervenberaad in de ruimte van De Utrechtse Sociëteit van Kunstenaars en Kunstliefenden “De Engelenzang”, Nieuwegracht 38 een bijeenkomst. Esther Daniels schetste het verloop van de avond. De bijeenkomsten worden per rak of groep van rakken georganiseerd, om het net op te halen (wat denken, vinden en willen bewoners qua leefomgeving), maar ook om te kijken wat bewoners zelf met elkaar kunnen oppakken.

Wervenberaad; het Wervenberaad is een groep van binnenstadsbewoners, die proberen om het gebruik en de inrichting van de grachten en werven nog leuker en beter te maken, en met de gemeente mee te denken en deze te adviseren. Het Wervenberaad probeert bewoners en gemeente te verbinden, en initiatieven op de grachten en werven te ondersteunen en aan te jagen.

Wervenmeester; Gerrit Heenck, de wervenmeester, vertelt over zijn functie, die hij een paar jaar geleden heeft gekregen, en die hij grotendeels zelf heeft mogen invullen. Hij voert de regie over het beheer en gebruik van het wervengebied. Vrijwel alle bewoners blijken Gerrit al te kennen.

Vergroenen en andere activiteiten; Esther vertelt iets over de vergroening binnen het wervengebied. Zij vertelt onder andere iets over de Kromme Groenegracht en het project op Rak 17 (Nieuwegracht), waar de bewoners zelf met beplanting aan de slag gingen, over de Opschoondag, de veegclub van de Nieuwegracht en “Kom in de Kelder” waarbij burens elkaars werfkelders voor elkaar openstelden op de nationale burendag.

Groen / Schoon, heel en veilig / Buren spreken burens; op basis van deze 3 thema's werd verder gesproken over:

- **Groen;** met Jules Kneepkens werd gesproken over meer of juist minder (of kleinere) bomen, minder autoparkeerplaatsen (of juist behouden), wel of geen potten op de werf, niet vergroenen maar de versterking van de monumentale uitstraling behouden, bloembakken aan de lantaarnpalen (of juist niet, want truttig).
- **Buren spreken burens;** met Ingrid Kaagman werd gesproken over dat er vooral al heel veel gebeurt op de Nieuwegracht, en wat er nog meer kan, zoals een appgroep voor de hele gracht, en een keer een straatfeest.
- **Schoon, heel en veilig;** met Wilfried Claus werd o.a. gesproken over barbecues op de gracht, picknickbanken, peukenoeverlast, veiligheid voor voetgangers, soms overlast door cliënten/aanloop vanuit het Leger des Heils, afgedankte fietsen die lang blijven staan en de vuilniszakken die open gemaakt worden waardoor de vuilnis verspreid wordt.

Verslag

Opening

Op maandag 24 november 2025 organiseerde het Wervenberaad in de ruimte van De Utrechtse Sociëteit van Kunstenaars en Kunstliefenden “De Engelenzang”, Nieuwegracht 38 een bijeenkomst. Dit is de vijfde bijeenkomst op dit gebied. De aanwezige bewoners wonen allemaal op de gracht, en er is 1 ondernemer aanwezig die niet zelf aan de gracht woont. De aftrap werd gegeven door Esther Daniels, die het verloop van de avond schetste. Uitgelegd werd dat deze bijeenkomsten per rak (een gebied tussen 2 bruggen) of groep van rakken worden georganiseerd. De bijeenkomsten zijn bedoeld om het net op te halen (wat denken, vinden en willen bewoners qua leefomgeving), maar ook om te kijken wat bewoners zelf met elkaar kunnen oppakken.

De Nieuwegracht is statig en lang. Er is veel sociale cohesie, onder andere door de al lang bestaande veegclub. Er zijn her en der aparte appgroepen voor directe burens. Hein van de Wildt beheert de veegclub en de bijbehorende mailinglijst.

Verwachtingen en wensen

Esther doet een kort voorstelrondje en vraagt de aanwezige bewoners of ze willen aangeven wat hun verwachtingen en wensen zijn. Waarom doen ze mee? Genoemd werden o.a.:

- De meeste bewoners gaven aan nieuwsgierig, geïnteresseerd en betrokken bij hun omgeving te zijn
- Gevolg geven aan de uitnodiging, benieuwd naar wat andere bewoners vinden
- De toenemende spullen op de werf, gebrek aan regels daarover, en ook geen handhaving
- De gracht moet ook mooi blijven, de regels daarbij zijn niet altijd duidelijk, daarom ook (on)bewuste overtredingen, denk aan glazen i.p.v. houten kelderdeuren
- De wat onduidelijke toestand rondom het stukje “Onder de Linden”, waar geen bebouwing is. Een ecologisch veld is leuk, maar trekt ook ongedierte aan
- De vervuiling door opengetrokken zakken, waarbij het afval ook de werven opwaait
- De wens om minder grote bomen neer te zetten, en meer kleine bomen

Wervenberaad

Esther Daniels vertelt dat het Wervenberaad een groep van enthousiaste binnenstadsbewoners is, die erop gericht is om het gebruik en de inrichting van de al mooie grachten en werven nog leuker en beter te maken, en ze ook mooi te houden. Het Wervenberaad probeert de spin in het web te zijn die bewoners en gemeente verbindt, en mooie initiatieven op de grachten en werven ondersteunt en aanjaagt. Het Wervenberaad streeft ook het bevorderen van saamhorigheid binnen het wervengebied na. Zo wordt er onder andere aangesloten bij de landelijke Opschoondag, waarbij de werven worden opgeruimd en geveegd. Ook legt Esther na vragen uit dat er geen link is met de acties op het gebied van de kelderherstel activiteiten, en dat dit daarom vanavond ook niet op de agenda staat. Het Wervenberaad werkt samen met de gemeente, en benadert bewoners en bedrijven. Esther is blij met de aanwezigheid van 1 ondernemer (Quinton House/Babel).

Wervenmeester

Gerrit Heenck, de wervenmeester, neemt het stokje over. Hij vertelt over zijn functie, die hij een paar jaar geleden heeft gekregen, en die hij grotendeels zelf heeft mogen invullen. De wervenmeester voert de regie over het beheer en gebruik van het wervengebied. Wat de wervenmeester doet en hoe je hem kan bereiken kan je onder “wervenmeester” vinden op de website van de gemeente, of via deze link:

Vergroenen en andere activiteiten

Esther vertelt iets over de projecten op het gebied van vergroening binnen het wervengebied. Bewoners zijn zelf begonnen met het plaatsen van plantenbakken op de Kromme Nieuwegracht, globaal tussen huisnummers 56 en 90. Zij vertelt onder andere iets over het project op Rak 17 (Nieuwegracht), waarbij er van alles is gedaan om het rak wat groener te maken, waarbij de bewoners zelf met beplanting aan de slag gingen. Zij vertelt ook over initiatieven om bewoners (nog) meer aan elkaar te koppelen, zoals de Opschoondag en “Kom in de Kelder” waarbij burenhouders hun werfkelders voor elkaar openstelden op de nationale burendag. Op de Nieuwegracht bestaat natuurlijk al een heuse veegclub. Hein van der Wildt organiseert dit op de Nieuwegracht en heeft een mailingbestand, ook voor bewoners/burenhouders die ergens hulp bij nodig hebben. Ze vegen iedere maand op de tweede zaterdag met elkaar de gracht, en drinken daarna samen koffie.

Groen / Schoon, heel en veilig / Buren spreken buren.

Het gesprek wordt voortgezet aan tafel, op basis van deze 3 thema's.

Groen

Onder leiding van Jules Kneepkens wordt onder andere genoemd:

- Overwegend zegt men: haal in de avond je spullen weer naar binnen, maar: wat mag er? Zijn er regels? Hoe spreek je elkaar anders aan?
- Bloembakken aan de lantaarnpalen: ze zijn in ieder geval niet duurzaam, niet biologisch, en de een vindt ze vrolijk, de ander truttig. De meningen zijn verdeeld
- Veel bewoners hechten aan de monumentale uitstraling door de strakke, versteende en opgeruimde werf. Bootjes, tafels en andere dingen verstoren die orde en netheid. Andere bewoners staan open voor bijvoorbeeld wat meer potten. Daar ontstaat weer zorg bij dat ze er na een tijd “verlept” bij staan en dat het rommelig wordt. Er was consensus dat de werf leeg moet zijn, tenzij er een andere afspraak/regel is, maar er was nog discussie of dit ook geldt voor bloempotten/bakken en klein meubilair
- De huidige boomspiegels met zwarte aarde worden gewaardeerd. Je kan die best vergroenen, maar binnen welke regels is (nog) niet duidelijk
- Er wordt kort gesproken over gebruikersovereenkomsten voor afwijkend gebruik openbare ruimte, maar dat ziet men over het algemeen minder zitten, omdat het mogelijk verwaterd, bijvoorbeeld door verhuizing, handhaving mogelijk uitblijft, en hoe je dat gaat registreren
- Het toestaan van (veel/grote) plantenbakken en potten betekent dat er mogelijk “afscheidinkjes” ontstaan en de open sfeer wordt aangetast
- Er is geen echte behoefte aan meer groen op straatniveau, maar een kleine geveltuin wordt door sommigen gewaardeerd. De stoep is echter al smal, wat op praktische problemen kan stuiten
- Klimop als vergroening wordt gezien als mooi, maar ook als schadelijk voor het metselwerk
- Balans tussen bomen en werf; bomen moeten worden gekapt als ze te groot worden, en weer worden vervangen door jongere bomen. Kan je meer jonge bomen kwijt, als je minder grote oude bomen hebt (die overlast in kelders veroorzaken)? Gepleit werd voor Lindebomen
- Geen nieuwe of extra bankjes op de werf, dat lijkt gezellig, maar trekt overlast aan, o.a. van Leger des Heils cliënten en anderen
- Misschien op termijn meer groen, als de gracht meer autovrij/luw zou worden

Schoon, heel en veilig

Om de gracht schoner en veiliger te maken, worden onder leiding van Wilfried Claus genoemd:

- De fietsen die – soms ook te hard – tegen de rijrichting in rijden
- De opengetrokken vuilniszakken door blikjesjagers. Zouden er geen ondergrondse containers kunnen komen, zoals op het Lepelenburg? Wel een risico op vervuiling rondom deze containers
- Soms overlast van verslaafden en andere figuren, met name rondom het Leger des Heils. Het Leger is goed benaderbaar, ze doen hun best. Wel zijn er duidelijk dealers aan het werk.
- Bij het Leger des Heils is geen werftrap. Bezoekers willen daar toch de werf op en gebruiken ladders. Dat is niet veilig en zou anders moeten; vaste trap, veiliger ladder?
- Over het algemeen voelt men zich wel veilig, maar soms worden verslaafden ook als eng of onvoorspelbaar ervaren
- Te weinig plek voor fietsparkeren; door het offeren van wat autoplekken, zou je betere plekken voor fietsparkeren kunnen maken. Kan dat niet via de 50 parkeerplekken die jaarlijks worden opgeheven? Is er nog plek voor een buurtstalling?
- Weesfietsen vaker verwijderen, er wordt zelfs na 2 weken genoemd
- Zou je de mooie bruggen fietsvrij kunnen houden/maken?
- Te weinig verwijderen van oude hangsloten aan de balies en ongebruikte fietsen
- Toenemende rommel, bootjes en bankjes op de werf. Wat mag en kan je laten staan? Regels? Het wordt er niet mooier op. Als je niet weet wat de regels zijn, kan je elkaar minder makkelijk aanspreken
- Kan je regels over de werven en vuilnis buiten zetten niet ook communiceren via bordjes in de openbare ruimte?
- Glazen deuren in de werfkelders, dat mag niet, maar geen handhaving?
- Vervuiling bij de parkeerplaatsen vanuit mensen in auto's bij Sonnenborgh
- Geen vaste bankjes en dergelijke voor bezoekers op de werven i.v.m. overlast.
- Autovrij/luw met alleen laden en lossen is een mooie stip op de horizon, misschien al meer deelauto's op de gracht?
- Meer veiligheid voor voetgangers door bredere voetpaden/stoepen

Buren spreken buren

Om elkaar vaker te ontmoeten of beter te kunnen bereiken, worden onder leiding van Ingrid Kaagman genoemd:

- De gracht kent al een grote sociale cohesie, en is soms verdeeld in subbuurtjes (zoals 3-21 of 44-62) met een borrel, barbecue, enz., veel mensen zijn lid van Gastheerschap en Cultuur, er zijn huisconcerten en via Hein van der Wildt is er een "database" voor klushulp
- Misschien toch een appgroep voor de hele Nieuwegracht? Naast de mailinglijst die door Hein wordt beheerd? Niet iedereen zit bij de straatvegers en/of in de mailinglijst van Hein
- Nieuwe bewoners worden niet altijd gelijk "meegenomen" in de veegclub, of uitgenodigd voor Gastheerschap. Hoe leer je nieuwe mensen kennen of hoe betrek je hen?
- Je kan een keer een borrel of straatfeest voor de hele Nieuwegracht organiseren, bijvoorbeeld in samenwerking met de Hortus Botanicus